

משרד המשפטים
לשכת הדובר

ירושלים: ט' סיוון תשע"ב

30 מאי 2012

034-99-2012-002929

הודעה לעיתונות

החלטת היועץ המשפטי לממשלה להגיש כתב אישום נגד מר אורי בלאו

פרקליטות מחוז ת"א (פלילי) הודיעה היום לבאי-כוחו של העיתונאי אורי בלאו כי לאחר שנבחנו בכובד ראש טענותיהם במסגרת השימוע שנערך בפני היועץ המשפטי לממשלה, החליט היועץ המשפטי לממשלה לדחות את טיעוניהם.

אשר על כן, בעת קרובה יוגש כתב אישום נגד בלאו בגין עבירה של החזקת ידיעות סודיות על ידי מי שאינו מוסמך לכך (מבלי כוונה לפגוע בבטחון המדינה), עפ"י סעיף 113 (ג) לחוק העונשין. יודגש, כי מיוחסת למר בלאו עבירה שמהותה היא החזקת ידיעות סודיות ע"י מי שאינו מוסמך לכך, למרות שכותרת סעיף האישום הינה "ריגול חמור", אך כאמור, לא מיוחסת למר בלאו עבירת "ריגול" במשמעותה המקובלת.

הכרעה זו של היועץ המשפטי לממשלה התקבלה לאחר שהובאו בחשבון כלל השיקולים הרלבנטיים, ובהם הצורך לנקוט ריסון במדיניות האכיפה על מנת לשמר את דמותה של העיתונות בישראל כעיתונות חופשית הממלאת את תפקידה כערובה חיונית לזכות הציבור לדעת. חרף זאת, סבור היועץ המשפטי לממשלה - על דעת כל הגורמים המקצועיים שעסקו בפרשה: הפרקליטות, השב"כ ומשטרת ישראל - כי מקרה זה הוא קיצוני מבחינת מאפייניה החמורים של התנהלותו של בלאו, ולפיכך ההחלטה להעמידו לדין היא מחוייבת המציאות. בלאו החזיק, בידעין ובאופן בלתי-מבוקר, מאות ואלפי מסמכים מבצעיים, לרבות כאלה המסווגים "סודיים" ו"סודיים ביותר", שנגנבו מפקוד המרכז בצה"ל בידי החיילת ענת קס, והפר את חובתו - ומאוחר יותר גם את התחייבותו בפני רשויות המדינה - לחדול מלהחזיק בהם. זאת עשה גם במקום שיכול היה ללא קושי למנוע את הנזק הבטחוני למדינת ישראל, גם מבלי לפגוע במקורותיו.

פוטנציאל הנזק בהחזקתם הבלתי מאובטחת של המסמכים, כעולה מחוות דעת מקצועיות של גורמים מוסמכים שאף הוצגו במשפטה של ענת קס, היה עצום. חשיפתם, או הגעתם האפשרית של המסמכים לידי גורמים עוינים הייתה גורמת נזק לביטחון המדינה ומסכנת את חייהם של חיילי צה"ל. תוכן המסמכים כלל תוכניות שונות למבצעים צבאיים, סיכומי דיונים שונים בצה"ל, פריסת כוחות צה"ל כולל סדר כוחות הצבא, סיכומי תחקירים בצה"ל, הערכות מצב של צה"ל, יעדים שונים של צה"ל וכדומה.

מסמכים אלו הוחזקו בידי בלאו במחשבו הנייד האישי ובמקומות פזורים אחרים שבחר, ללא כל אמצעי בקרה או אבטחה.

היועץ המשפטי לממשלה הגיע לכלל דעה כי בין החזקתם של מסמכים מבצעיים אלה, בודאי שבהיקף ובכמות שבה מדובר ובהתחשב במהותם, לבין "איסוף עיתונאי למטרות פרסום בתום לב" – אין דבר וחצי דבר.

רקע והשתלשלות הפרשה:

בעקבות שורת כתבות שפרסם בלאו בעיתון "הארץ" התחוויר לגורמי הביטחון כי בלאו מחזיק בידיו מסמכים מסווגים. בתחילה, לא היה ידוע לרשויות מה מקורם של המסמכים המסווגים אשר שמשו את בלאו בכתבותיו, אולם התגבש החשד כי בידי בלאו מסמכים מסווגים נוספים אשר החזקתם בידי גורמים בלתי-מוסמכים פוגעת בביטחון המדינה. על-כן, נדרש בלאו ע"י השב"כ להחזיר לרשויות את כלל המסמכים המסווגים שברשותו.

עפ"י הסכם שגובש עם בלאו באותה עת, הובטחה לו חסינות מלאה מפני נקיטת הליכים כלפיו לגבי המסמכים אותם ימסור, לרבות הבטחה כי לא ייחקר כחשוד ולא יישאל אודות מקורותיו. כן סוכם כי המסמכים לא ישמשו כראיה בהליך פלילי נגד מי שהדליף אותם, ככל שיאותר. זאת, מתוך רצון לגלות רגישות למלאכתו העיתונאית של בלאו, ולאזן את הדברים כנדרש אל מול הסיכון הטמון בהחזקת חומרים צבאיים סודיים שלא כדיון, באופן לא מאובטח, בידי גורם אזרחי שלא הוסמך לכך. כמו כן סוכם כי מחשבו האישי של בלאו, בו נמצאו לדבריו המסמכים, יושמד, ותחת זאת תממן המדינה עבורו רכישת מחשב אישי חדש.

בעקבות חתימת ההסכם, מסר בלאו לחוקרי השב"כ 50 מסמכים, ויצר מצג שווא כלפי הרשויות כאילו החזיר את כל המסמכים המסווגים שבידיו. במקביל, ולאחר שמחשבו הושמד כמוסכם, מילאה המדינה את התחייבותה והעבירה לידי בלאו את הסכום שנדרש לרכישת מחשב חדש.

מספר חודשים מאוחר יותר, כאשר התגלתה זהות המדליפה, ענת קם, התברר גם היקף גניבת המסמכים, וכן התברר שקם העבירה לבלאו כ- 1800 מסמכים מתוך המסמכים הצבאיים שגנבה (ולא 50, כפי שסברו הרשויות עד אז לאור מצג השווא שיצר בלאו). ממצאי חקירת ענת קם לימדו, אפוא, כי בלאו הפר באופן בוטה את ההסכם שנחתם עמו, ומסר רק חלק מזערי מכלל החומר המסווג הגנוב שהגיע לידי. זאת ועוד, בלאו אף הותיר ברשותו העתקים מחמישים המסמכים אותם החזיר כביכול למדינה. בלאו נדרש להתיצב לחקירה, אך נמנע במשך חודשים ארוכים מלשוב לארץ ולהתייצב לחקירה.

בזמן שהותו בחו"ל הוחזרו חלק מהמסמכים שקיבל בלאו מענת קם באמצעות באי כוחו אך גם בהזדמנות זו לא הוחזרו כל המסמכים.

בשל החשיבות היתרה להבטיח כי המסמכים כולם יוחזרו לידי רשויות הביטחון, וכי לא יימצאו עוד בידי מי שאינו מוסמך להחזיקם, נמשכו המגעים בין רשויות המדינה ובלאו באמצעות באי כוחו. לבסוף, נחתם עם בלאו הסכם נוסף, בו קיבל בלאו על עצמו פעם נוספת, בתמורה לתנאים

שנקבעו בהסכם, להשיב את יתרת המסמכים. התחייבות המדינה הפעם לא כללה התחייבות שלא להעמיד את בלאו לדין.

רק בעקבות החתימה על הסכם נוסף זה, שב לבסוף בלאו לישראל ביום 24/10/10, ובעקבות כך גם השיב לרשויות המוסמכות במדינה את המסמכים המסווגים שהיו ברשותו במשך שנתיים לערך.

כאמור, היועץ המשפטי לממשלה החליט כעת להעמיד את בלאו לדין, וכתב האישום יוגש בעת קרובה לבית המשפט המחוזי בת"א.